

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Kilátoztatási árak:
 Egész évre 4 ft
 Fél évre 2 ft
 Negyed évre 1 ft
 Egyes szám 10 kr.

Hirdetőknek még előfizetniük:
 Budapest: Goldberger A. V. és
 Eötvös B. hird. irod. Békéshely:
 Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
 Daube G. L. és társaság és Kézdivásárhely:
 Brúnban: Stern M.

Nyitólár: példányon 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai-takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Gáspárics ereklyék.

A vértanu halált szenvedett muraközi nagy hazafi életéből megható részlet jutott tudomásunkra, mely újabb bizonyítéka annak, hogy a nemes érzésnek, mely Gáspárics lelki és testi egyéniségét áthatotta. Nagy volt ő mint ember, mint lelkész s mint hazafi egyaránt s méltó arra az emlékoszlopra, melyet a muraköziek hazafias kegyelele állított emlékének!

A muraközi vértanu 1852. febr. 9-én Gyöngyösön, elfogatásának pillanatában két ereklyét adott át annak, a nyilvánosság elől rejtőzködő honleánynak, kinek sz vességéből úgy a perlaki, mint a csáktornyai Gáspárics-émlékbizottság láthatta ezek ereklyéket.

A vértanu a cirkovlyáni mura-egyházi temetőben nyugvó szülői sírhalmáról kis darabka földet és anyja jeggyűrűjét hordotta évek hossza során át keblén. Mily megható nyilvánulása a szülők iránt való szeretetnek! Ilyen nemes gondolat, csak nemes lelkek agyában fogamozhatik meg!

Az ereklye leírását a következőkben ismerteltük: Egy nemzeti színű kis selyem-zacskó, nemzeti színű szalaggal, benne két színű, lepecsételt papírban a föld, a papíron sajátkezű felirással (betűről-betűre; „Apám s Anyám hideg sz. porai hideg takarójára emlékeztető hamuja a hamvaknak”) s a zacskóban csontból készült jeggyűrű képezik az egyik ereklyét.

A másik ereklye egy ima, melyet ama névtelen honleánynak nyújtott át emlékül

az utolsó pillanatban a szülői sírhalmáról való földet tartalmazó zacskóval együtt. A nyolczadrét nagyságu papírra Gáspárics által sajátkezűleg írott megható ima szavai, betűről betűre: „Szeretetének tüzeit gyulassza fel szivedben az Ur, hallgasson meg szorongatásidban, őrizzen minden veszedelemben, és szent segedelmet soha ne vonja meg tőled. — Áldjon meg téged az Ur, adja meg szivednek minden üdvös kívánását. ajándékozzon meg hosszú élettel, és végórádban ne vonja meg tőled szent kegyelmét, minden mennyei és földi áldását árasztza rád az Atya, Fiu és Szent Lélek Isten Amen.” — A papír másik felén: Gasparich Bucsuja. 1852. Feb. 9-én — Gáspárics írása szép, férfias, tisztán olvasható, helyesírása teljesen korrekt.

A lelkes honleány, kinek hazafias kegyelele megőrizte az ereklyéket, a következő megható sorok klséretében küldötte a perlaki bizottságnak azokat: „Kerjetelek utra Ti híven őrzött szent ereklyék! Hogy melyik-től nehezebb válnom: Szent őid szent poraira emlékeztető szent hamvakról? — vagy Tőled utolsó keszervben írott Imám: azt nem tudom, de 42 éven reményem valál. . . — Te pedig a magasból, dicsőült Szellem! lengj alá álmaimban az emlékezet szárnyain. . . ; sat.

Ezek az ereklyék egy-két hétig lapunk szerkesztőjénél megnézhetők pár krajczárért. A begyűlt pénz a Gáspárics-émlékoszlop költségeire fog fordíttatni. Még szükséges mintegy 50 ft. Kérjük hazafias olvasónk

közül azokat, a kik még nem adakoztak, sziveskedjenek adományaikat vagy lapunk szerkesztőségébe, vagy Siposs Károly gyógyszerész urhoz Perlakra küldeni!

Az ereklyék megőrzés végett Budapestre a szabadságharc ereklye-muzeumba fognak elküldetni.

A társadalom egyik kötelessége.

Alvóra indul a természet és életre a társadalom Magyarország indusztriából és így természetesen, hogy mikor a természet áldása ért dolgozni és azt le kell ecsetelni, szóval a kenyérszerzés robotja között, a társadalmi mozgalmak stagnálnak. Most éled fel a társadalom, mikor a természet egy időre meghalt, álomba szenderült.

És szerencsés város az, a hol a társadalmi czólokért legalább télen valamelyes bevület mutatkozik. Hiszen minél modernebb berendezkedést foganatosít az állam, annál hatékonyabb társadalmi támogatást igényel.

E század az emberszeretet százada és a pauperismusnak hova tovább jjesztő jelei mutatkoznak. Városom, megyém lelkes hőigyei ez az önké szezója. Mily nemes, mily dicső dolog lesz a nyomor könnyeit törölgetni. Valóban! magyar nőnek születni dicső és nagy gondolat és a társadalmi nyomort megenyhíteni az önké, Eötvös szerint az emberiség s z e b b és j o b b felének kötelességében. Jö jetelek filantropikus száza-

A „Muraközi” társasága.

Egy szép asszonynak!

Viritott az erdő, mező,
 A madár is dalolt még,
 Mikor esküdött, hogy szeretsz,
 Tanum: a csillagos ég!

Mikor bogár szép szemednek
 Nézésébe szédültem:
 Mikor karod engem ölelt,
 S az öledbe én ültem.

Mikor csak engem csókoltál,
 Mikor tilva volt másnak,
 Mikor sirig hű szerelmet
 Igergettünk egymásnak. — — —

Kopár lett az erdő, mező,
 A madár is halgat rég,
 Te is hűtlenül elhagyfál.
 S csillagatlan most az ég!

Virit még majd erdő, mező,
 S fog dalolni a madár:
 De akkor már szívem régen,
 Temetőben porlik már!

B. Beniczky Lajos.

Holtak karácsonyfája.

— Irta: Sass Ede —

Karácsony éjszakája volt.
 Mogmozdult a temető, mintha a megelevenedő földnek megannyi pihegő kebeie lett volna: kezdettek alá és fel hullámozni a teher hópehelyvel betakart sírok.

A fűzek ágai közül, melyek tradíciósusan süttögtak, mint felhő toszlány libbent elő egg-egy vézna alak.

Némelyik halott nem akart fölkelni, nagyon elfáradhatott életében, jól esett neki apihenés. Azok sírjainak nekiesetek, kiképartak, feltörték a koporsóját és kapacitáltak a szegény elköltözött ördögöt, hogy keljen föl.

A gazdagok kriptái, melyek nem nyíltak föl, — mert nyilván az uraik nem akarták az egyszerű hant alól kikelt többi közé keveredni, megostromoltak. Egy-egy hőrihorgas vax fölkapta a sírkészletjét; ezekkel döngötték be a kriptajáratokat. — A nagyságu uraknak is kellett jönni a bárosnyos fekhelyről.

Kiváncsian néztem, mit akarnak a karácsony estéjén csinálni?

A temető közepén egy hatalmas lenyőfa állott. — Diszitisük föl karácsonyfának! terjedt el a rémek között a süttögés! — És a szót teit követte.

Az óriási, zürmarás fa ünnepi cziczomat öltött. A halottak elhozták koszorúikat, ágaira aggatták. A gazdagabbak ragyogó ékszerüket rakták a fára. Gyöngyöt is tettek arra bőven; azok-

ból a megkövült könyekből, melyek a sírjaira hullottak.

Az a halott volt boldogabb, a ki a karácsonyfára több holmit aggathatott.

Azután a kápolnából kihozták a viaszgyertyákat, felkötötték a fára. Mgyzerre felragyogott a temető karácsonyfája, magasztos, fényes díszben. A teteje az eget érte, úgy magaslott ott a fehérlő kihalt pusztaság közepette, körülujongva a szemfődeles rémek rohanó csapafásl.

— Ki nem adott még a fára? Ki nem adta oda mindenét?

Egy félig bedőlt síremlék mellett állva, ég felé meredő hajjal, a rémlátványtól megüvegesedett szemekkel, észrevettek engem is.

— Ah! valaki, a ki még nem adott.

— Nincs semmim! kiállottam kétségbeesve.

Szegényebb vagyok a halottnál!

— Van, van! hangzott körülöttem a kiáltás, és mint tájékozó ár hullámozott körül a sok halotti lepel.

Körüliáztam. Sehol egy élő. A kísértetek kezében voltam.

— Megértettem az akaratukat.

Van nekem is még valamim, a mit a karácsonyfára adhatok.

Odarohantam a fához és elbucsztam a világtól.

Reggel, a mint a temető-őr kijött a lakából: pusztá volt a fa, csak egy szegény ördög teste csüggött rajta.

Mikor levágta: fagyosan, hidegen zuhant a karjai közé.

dunk keresztjei: vörös és fehér kereszt, jöjtek ti sokszor kigunyolt, de valójában fontos társadalmi munkát végző négyestűletek, itt vagytok-e ti szegény iskolás gyermekeket gyámolító, főruházó, tanszerekkel ellátó egyesületek; itt vagytok-e, az ember-szerető század specialis találmányai: leveles és eleségszató népkonyhák. Vidékünk lelkes hölgyei a hidegre hajló időre czélozva a költővel kiáltok hozzátok, — itt az idő most vagy soha,

De tisztelt férfi társadalom ezzel nincs vége.

Mert nincs ott nemzeti haladás, hol lelkes társadalmi munka nincs. Egy haladó nemzetnek eleven az ő közléte és minden közintézmény iránt meleg az ő érdeklődése

Oly sok ebben a poliglott államban a magyar társadalom kötelessége, hogy ezt tétélesen egyszerre fölörölni nem lehetne.

Itt csak egy sürgős feladatot említünk meg, melynek teljesítése, az iniciativa a művelt társadalomra és főleg a honoracióra vár. Értjük azt, hogy sürgősen kell gondoskodnunk azok kellő szórakozásáról, a kiket a munkaszünet kedvezménye kidobott romboló szórakozásoknak. Ez is olyan téma, a mi fölött mi újságírók egy liternyi tentát eltudnánk fogyasztani.

De ez nem tart attól vis-za, hogy szüntelenül ne hozzuk szóba. Értjük az iparosasztály és kézműmunkásoknak szórakozására rendezendő népszerű felolvasásokat

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény egy tarthatatlan állapotot stipunált: a szórakozásnak dörzsellő rendszerét Bizony-nyal a hallhatatlan Baross nem a hávé házak korcsmák, hogy egyébről hallgassunk, főlvirágzását akarta, hanem azt, hogy az emberi testnek a pihenésre szolgáló alkalma megadásék

És világos lehet mindenki előtt, hogy törvényhozási intézkedésekkel az iparos-asztály költséges szórakozásától elvonassék

Itt nekünk kell tenni. A dolog nem olyan ördögös, hogy társadalmunk meg ne tehetné csak egy kis jóakarat kell hozzá.

És a czélnál annak természete szerint főleg a kultura elsőrendű munkásaira: a lelkesekre, a tanárookra és tanítókra számí-tunk. Lássunk részükről egy kis jóakaratot, valamint felhívjuk az ipartestületet, hogy a rendezést kezébe vegye, hisz a mit mi teszünk, az úgy is szerény kezdet. A művelt külföld már ott áll, hogy ingyen színelőadások, hangversenyek állnak a munkásnép szórakozására. Azt hisszük, hogy őszi rendes kontemplációnk nem marad teljesen a pusztába kiáltó szó, hanem valamennyire eredményre is fog vezetni.

Valóban örvendeni fogunk ha e kérdés körül támadt mozgalomról beszámolhatunk.

Különfélék.

— **Élőleptetés** Ó Felsőge tordai Sándor László csendőr hadnagyot főhadnaggyá léptette elő.

— **Haltottak** estéjén ez idén is valóságos fényárban uszott a csáktornyai temető. A kivilágításnak kedvezett a jó idő, mely eszreket csalt ki a kegyelet kertjébe. A képezdei ifjúság ez idén is gyászlobogóval vonult ki s Bárány Ignác igazgató, Bányay Árpád tanár és Lábos Péter növendék sírjánál zenetanárunk vezénylete mellett megható gyászénekeket énekelt. A harangok egész éjjel zuhtak. — A megholtak pedig nyugodjanak békével!

— **Kaszárnya építési ügye.** A városunk területén tervebe vett építés ügye lényeges

lépést tett előre. A Soukop Adolf kassai fő mérnök által összeállított tervezet, melyről már multkor emlékeztünk meg, összesen 19 épületet foglal magában; ezt a munkálatot vizsgálta fölül több napig tartott gyűléses után tegnapelőtt véglegesen egy vegyesbizottság, Csertan Károly megyei alispán elnökölte alatt. A katonaság részéről Wnter Károly alezredes, műszaki igazgató, Schottmüller hadnagyos s Matics József dsidás őr nagy voltak kiküldve, a vármegyét Lányi Károly főmérnök, a járást Wrancsits Károly főszolgabíró, a várost Pruszátz Alajos város bíró képviselték, kiken kívül még Wollák Rezső ügyvéd, Schwarz Albert dr. városi orvos és Morandini Bálint építész vettek részt a tanácskozásokban. Soukop terveit helyeseknek találták s fölvelt jegyzőkönyv kíséretében, melyet az összes jelen voltak aláírtak, a honvédelmi miniszteriumhoz terjesztik föl, honnan a hadügyminiszteriumhoz kerülnek föl fölülvizsgálás illetőleg jó vághagys czéljából. Csak azután kerül az ügy a város képviselő-testülete elé, mely véglegesen van hivatva dönten a fölött, kell-e Csáktornyanak laktanya vagy nem? Tudvalevőleg a hangulat olyan, hogy csak akkor megy bele a város az építkezésbe, ha a bérösszeg s kárpótlás czimén befolyandó összegek az amortizációval törleszendő összeget fődözik. Katonai beszállás-címén a vármegye 7338 frtot, a katonai hatóság pedig mint bérösszeget 19003 frtot fizetne évenként. Azon fordul meg természetesen most az egész dolog, kap-e a város oly olcsó pénz, hegy e bevételi forrásokkal az évi részleteket fődözze s már 25 év alatt a fölvehető kölcsönösszeget egészen letörlesse. Ez esetben áldozatokkal nem járna az építés; különben meg talán olyan terheket venne magára a város, a melyek normális fejlődését könnyen megakaszthatnák.

— **Halálözlet.** Breza nóczy Béla csáktornyai polg. isk. volt tanár, a kit pár hónappal ezelőtt helyezték át, elhunyt. E hunytáról a következő gyászjelentést vetjük: özvegy Breza nóczy Béláné szül. Janik Katalina, Báró Gaizler József és Báró Gaizler Géza ugy maguk, mint többi rokonaink nevében mély fájdalommal eltele tudatják a forrón szeretett férj, édes atya, após és nagyatyja Nyiri Breza nóczy Béla 1848. évi volt honvédhadnagy, állami polgári tanodai tanár urnak folyó évi október hó 27-én reggeli 5 órakor, életének 66-ik évében végegyengülésben történt gyászos elhunytát. A boldogult földi maradványai vasárnap folyó hó 28-án délután 1/4 órakor fognak a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig f. hó 29-én reggeli 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatattni. S.-A.-Uj-hely, 1894. október hó 27. Áldás és béke poraira!

— **Vendérség figyelmébe** Mi dolog az, hogy a zalaujvári utca lakót csaknem minden éjjel megháborítják nyugalmukban? A megháborítás a házak ablakainak sorra való éktelen zörgetéséből, a ház falainak botokkal való döngetéséből és közszemérem-sértő kurjongatásból, meg néhány békésen nyugvó polgárnő nevének ordítózásából áll. Ha mindez egyszer történt volna szóba se hoznánk, minthogy azonban éjjelre jönd van az e fajta kihágás, óvatot kell az ellen emelnünk s adóízetői polgári jogunknál fogva hangosan kérnünk: merre vannak a rend őrei hogy néhány haszontalan subanca ily szabadon üzheti szemtelen kedvteléseit? I. . . Ieméltődés esetén a főszolgabíró-ság elé visztük az ügyet. Több Z.-ujvár-utcai lakos. (Bekuldetett!)

— **Vásár** A kereskedelemügyi kir. minister ur 76343 sz. alatt kelt rendeletével Csáktornya község kérelmére megengedte, hogy ott az évenként október hó 15-ikét megelőző hétfőre engedélyezett országos vásár eszentul állandóan október hó 13-án tarthassa meg.

— **Gombamirgőzés.** Nagy Kanizsán egy gombával házáló asszonytól többen mérges gombát vettek, közöttük Morandini Roman volt csáktornyai építőmester is. A gombák élvezete után a családtagok rosszul lettek s csakis a gyors orvosi segélynek köszönhető hogy végzetessé nem vállott a gombaevés.

— **Vilányvilágítás bajait** — úgy lát-szik — a csáktornyai közönség már meg-elégelte. Erre enged következtetni az a sok panasz, melyet azzal a szándékkal hangoz-tatnak sokan előttünk, hogy a nyilvánosság előtt keressenek orvoslást. Az a panasz, hogy az utcák lámpáinak egy része nem világít s a melyek világítanak, azok is csak a tökmag-olajos lámpa fényét juttatják különösen a külső utcákban járó kelők eszébe. Nem kutatjuk, hogy a csödbe jutott vállalat mostani, gazdátlan állapotában, ki a hibás? ha-nem felkérjük a város előljáróságát, hogy nézzen utána, miszerint a vállalat a vá-rossal szemben, mely fizeti, teljesítse köte-lelenségét.

— **Bálygat.** A vallás- és közoktatás-ügyi m. kir. ministeriumnak engedélyével a Csáktornyai-Kisdedov-Égyesület által fön-tartott kisdödödánát hathavi tanfolyam szerveztetik, melyen állandó gyermek-me-nedékházak vezetésére alkalmas dajkák ké-peztetnek. Folyamodhatik e tanfolyamra minden eddig kifogástalan erkölcsi életet élt nő, ki magyarul tud, kinek életkora a 18—40 év között van, ki legalább is az elemi iskolának 6 osztályát elvégezte. Tanítók özvegyei és lányai első sorban része-sülnek. A kellően főszerelt kérvények no-venber 10-ig bezárólag alulrt elnökséghez intézendők. A fölvelt a kir. tanfelügyelő ur ő nagyságának elnökölte alatt november 17-én történik, a melyre személyes jelen-kezés czéljából a folyamodók külön meg-fognak hivattni. Csáktornya, 1894. novem-ber 1-én. Ziegler Kálmán, kir. körjegyző, egyes. elnök.

— **Baromdög ellen.** Sajnos, a baromfi-dög ellen mindeddig egészen biztosan ható orvosságunk nincs. Néha jót tesz az, ha ivóvizükbe egy kevés sósavat csöppentünk, vagy eleségüket karbolla megnedvesítjük, de mindez nem bizonyos. Néha még az tesz meglepőleg jó eredményt, ha az apró jász-ágot, mihelyt a dög kiütött, abból az istálló-ból eltávolítjuk és egy másik istállóba vagy padlásra átrakjuk. Legjobb azonban a bajt, a mennyire csak rajtuk áll, megelőzni, meg-pedig a legnagyobb tisztaság által. Minden-féle ragály, bizonyos apró, szemmel nem is látható gombaféle szervezetekből áll, melyek az állat vérebe valamiképp belekerülve, ott szerfelett elszaporodnak és az állat vesztét okozzák. Ezeknek a parányi gombáknak ugynevezett csirmagvai pedig, leginkább az istállók falain, repedékeiben stb szoktak lappangani, a honnan aztán könnyen bele-jutnak az állati szervezetbe. De a romlott, poshadt víz is nagyon kedvez tanyája az efféle apró gombáknak. Azért azon legyünk, hogy állataink mindig csak is friss, tiszta vizet kapjanak az istállójuk pedig mentől tisztább legyen folytonosan. Évenként tehát legalább kétszer, őszszel és tavaszszal tisztít-suk ki a baromfi istállókat alaposan, a talajt legalább egy félásonyomnyira hordjuk ki s töltjük meg friss, tiszta földdel vagy homokkal, a falokról és ülőrudakról pedig levakarván az oda tapadt szemeket, meszel-

jük be jól klórmészszel, vagy karbolsavas vízzel, mert ezen szerek halálos ellenségei az említett gombáknak s mulhatalanul elfogják azokat ölni.

Tojás és a tyúkok életkora. Minden esetre nagy belolyása van a tyúk életkorának az évenkénti tojásmennyiségére nézve s nagy hiba, hogy tenyésztőink nagyrésze mentől kevesebbet lördök e nagyon is fontos körülménnyel. Tartsuk hát figyelemmel tyúkjaink életkorát s mihelyt azok a negyedik éven felül vannak, leöljük vagy elhasználjuk, mert bár tény az, hogy meleg helyen tartás jó és erős takarmányozás mellett tyúkjaink szorgalmasan tojnak s nagyobb tojásokat adnak, mindazonáltal az is be van bizonyítva, miszerint minden tyúk csakis egy bizonyos számú petével bír s csak ugyanannyi tojást is tojhatik bizonyos meghatározott időközben. Így az első évben a tyúk fejlődik, nő s rendszeren nem igen tojnak, a második évben ad például 20 tojást, a harmadikban 100 at, a negyedikben 80-100-at, az ötödikben 20-at, s azután ennél kevesebbet. Ezt csak példakép hoztuk fel, mert nem minden tyúk egyformán tojik, hanem mindnyája körülbelül azon arányban, mint a hogy felsoroltuk. (Falusi Gazda.)

— Gummi arabikumos történet. Itt él e sorok hőse a közelünkben, de hogy rá ne ismerjenek, nevezzük Kordás Jánosnak. A derek férfiú fölig szerelmes volt a főnökének egyébként lenni való szép leányába. Bella kisasszony pedig, hogy prózaiak legyünk: butyába se vette ezt a szerelmi epikédést. De azért, ha benézett a gyógytárbá, mindig Kordás-urtól kérte a glicerint: ilyenkor Kordás ur pathetikusan szavalta: — Tölem kérte! Ah! Ez új erőt ad, Bellát egyébként szintén titkos bu epesztette: a haja. Megvolt ugyanis szentül győződve, hogy ha — vörös haja nem leuna, érte epedne tíz falu legénye. De hát itt volt Kordás. Hetekig könyvasztott, desztillált, filtrált, kevert százféle szert, végre mint egykor Archimedesként is bősztül ujjongással kiáltott föl. — Meg van, meg van? — Mi van meg: kérdek sorsostársai a patikában. — Hajfestőszer az ő számára, — sutogta mint Nubia párdúca. Még az nap estén átadta a fehér port dulsincziájának, gondos utasítást adva, hogy az iszkatulyájában lévő port vízbe kell áztatni, aztán, mikor péppé oldódott föl kell kenni a hajra, aztán hajra! csak meg kell nézni, milyen szép gesztenyebarna haj lesz belőle. Bella oly mosolylyal vette át az iszkatulyát, hogy ettől el lehetett volna olvadni mindenkinék, nemcsak Kordásnak. Kordás keztyűs kézzel szolgált az nap. Fölvirradt végre a dicő nap hajnala és a patikárus megidvesült állapotban várta, leste, mint ragyog rá a szép leány halájának teljes csillagengere. (Ez a metaforát. i. a szerelmes patikárus tudalta ki.) Egyszerre sürantották az ajtót. Bella volt! Oh, az rettenetes volt. — A hajam! a fejem! merénylő! vándal! e'fogatom! Tönkretett! Örökre elcsúfított! Kordás ur a rémülettel megkövültlen meredt furriává oalozott szivebálványára. Csak a patikárus gyakornok mosolygott a bajusza alatt ravaszul. — Gummi arabikum volt abban a dobozban. Jo, finom gummi arabikum: ő tette bele. A vörös, de bájos Belluska haja pedig összeragadt.

— Szalay József „Magyar Nemzet Története”, több mint 600 illusztrációval és pompás színnyomatu műmellékletekkel van ellátva — első füzeté most jelent meg. E nagyszerű történeti mű, mely hazánk ezredés fennállását a Hontoglaistól kezdve a Millenniumig a nagy közönségnek való világos előadásban ismereti, elegáns kiállításával és olcsó áránál fogva minden magyar honpolgár biztosan be fogja szerelni. Azon tény, hogy a Szalay-féle „Magyar Nemzet Története” a Magyar Tudományos Akadémia által a nagy jutalommal lón kitüntetve- valaminthogy a képek legnagyobb részében az országos képtár, a történelmi arcképcsarnok, bécsi császári gyűjtemények és egyes hazai gyűjtemények képező eredeti festményekről, metszetekről vagy rajzokról készültek, elég biztosítékot nyújt a legnagyobb siker elérésére, a most megjelent első füzetet Fischel Fülöp (Strausz Sándor) helybéli könyvkereskedése, bárkinék is készségeggel megküldi betekintés céljából. Minden hó 1. és 15-én egy-egy füzet jelent meg 3 inyi terjedelemben, számos képpel és műmellékletekkel egy-egy füzet ára 30 kr.

C S A R N O K.

Hervadt levelek.

Őszi betegsége megjött már a lombnak, Sapadó levelek zizegve hullongnak. Hulló leveleknek csendes ziszegése: Szomorú lelkemnek elszenderülése.

Andalítja lelkem boldogító álom, Ott feledkezik a tavaszi virágon. Tavaszi virágon, bimbó-feselésen, Patakparti tükös ibolya-szedésen

Kékezemű ibolya, virágok virága, Szívek betegsége, szívek orvossága, Abban a két szemben a te színed égett, Abban láttalak én harmatosan téged.

Oh jaj, de azóta nincs is nyugodásom; Azóta csügg lelkem csak a hervadáson, Szívelője lettem virágtalan télnek, Magamhoz hasonló hervadó levélnek...

Szavay Gyula.

U t o l s ó r i p o r t.

Írta: Halász Lajos.

Ugyebár önök a képes lapokat minden félrelem nélkül veszik kezükbe.

Ne vegyék ezt kérem arisztokratikus gögnék részemről, hogy mint naponta 32 hasábon megjelenő hírlapjuk, lenézem a szegény, hetenkénti egyszer felbukkanó képes hetilapokat. Nem. Egy megrázóan szomorú történet emléket tanítottak megvetni minden képes heti lapot. A kinek szívében még igaz gyűlölet tud lakadni, ha a szépet, jót és igazat kintpadra vonva látja, azoknak mondom el ezt a történetet.

Szeptemberi eső mosta a főváros utcáit. A Terézvárosban már itt-ott egy elejtett szót lehetett hallani a jövőendő évad zsuraiból. A propelleken csak ábrándos, kétségbeesett kedélyű emberek hajókáztak, kezükben Bossián költeményei, melyekben a költő:

„Az északi tenger örökködd földén. Vad szikla fölött, viharokkal egybe. Harsogja dalát az alaktalan éjben.”

Akkor vetődött a fővárosba ebbidai Keserü Máté jogásznak. Ah, utközben majd szétfeszítette azt a harmadosztályú kupét az ilju keblében tomboló büszke telkesedés. Igen, ő érezte, hogy fényes jövője felé utazik azzal a tulajdon III-ad osztályú zónás jeggyel. Mögötte fényes múlt, zsebében akkora papírosan, hogy kisebb legénynek köpenyeg is telnek belőle, ott állott: Keserü Márton érettnék találatott. Alá is volt írva, mint okos, tudós férfiak, a kinek a neve ott áll.

De erről még nem tudnak Budapesten. Nem árulja el, hogy csak most tett értecséit. Hiszen őt komoly meglelt embernek gondolják itt. Mert lehetetlen, hogy ne olvasták volna hatalmas cikkeit, hatalmas költeményeit, remek tárczáit, amik az „Ebbidai Hírlap”-ban egytől-egyig szenzációt kellett. Igen ő néki „neve” van. Keserü Máté előtt megnyílnak az irodalmi körök ajtai. Legközelebb megismeri Jókait. Bruderschaftot is szik vele. Ők bruderschaftot. Belemerült a telkesedésbe s a személyszállításra is berendezett tehervonat egy nagy lökésselel megállott a pályaudvarban.

Kiszállt s elbarangolt az utcákra. Találgatta, fontolgatta, melyik szerkesztőségbe menjen először. Végre elhatározta, hogy a „Budapesti Hírlap”-hoz megy. Egészén meg volt elégedve a berendezéssel. Földszinten a kiadóhivatal, első emeleten a szerkesztőség. Büszke öntudattal lépkedett az emeletre. Beállott, a szerkesztőt keresse, egy magas, erősen vörös bajuszu ur, a ki nagy igyekezettel számitotta le a papirt, mutatta, hogy merre van.

— Mert én Keserü Máté vagyok — mondta önérzettel az ilju.

— Jól van Savanyu Józsi — felelt az ur föl sem tekintve, ott van a szerkesztő.

— Ez bizonyosan valami rablőgyilkosságról ir — gondola az ilju ember — csak afféle riportert, névtelen hős, a ki az irodalmi mozgalmakat nem kíséri figyelemmel. — És szánakozással tekintett a mozgalmak urra.

Bekopogtatott a szerkesztőhöz.

— Szabad.

— Keserü Máté vagyok.

— Tessék letelni. Mivel szolgálhatunk. — Keserü Máté vagyok — mondá ujra, hűledeze.

Megszólai a telefon csengetyűje.

— Bocsanat! Halló. Ki beszél?

— A nyomdász!

— Mi tetszik?

— Kérem egy kéziratban az áll, hogy Miner-

va kiugrott Jupiter fejéből. — Nem hiba ez?

— Egy kicsit különös, de csak szedjek.

Leccsengetés.

— Rendelkezésre állok.

— Keserü Máté a nevem.

— Hallottam már. Mit parancsol.

— Azt hiszem a nevem ismerős.

Legnagyobb sajnálatomra, most hallom elő-

sózt. — Mi tetszik? Nem érünk rá.

Az ilju fölkel. Málátlanodva hagyta el a szerkesztőséget. Tíz perc múlva el is teledekk, hogy ott volt.

Egy pár lapot még végig próbált délig. Körülbelül az a jelenet játszódott le kevés változattal. S azzal a megemmisítik tudattal ment ebédelni, hogy őt nem ismerik.

Délután félénken indult el s már azzal kezdte, ha belépett, hogy nem fogadnak-e fel újságírónak?

— Hogy hívják?

Nagy félve mondta: Keserü Máté,

Ismeretlen név. Mit tanult?

— Nyolcz gimnáziumot, kérem.

— Nem ezt értem, hanem valami okosabbat

angolt, francziát, gyorsírást?

— Eddig bizony magyar betű, magyar szóval éltem. Ebbidán csak egy tönkrejutott végző beszélt németül, de csak magamagával beszélgetett. Aztán meg az is kisdírá, hogy nem német. hanem bolond! El is vitték a Lipótmezőre.

— Nagyon sajnáljuk, nem használhatjuk.

Igy ment másnap, harmadnap s Keserü Máté nak igazán bus lett az élete. Egyszer az utcán nyájás arczu, öszes szakállu öreg ur jön vele szemben. Az emberek utóják: Jókai!

Keserü Máté szomorúan néz utána. Az ő szép álmái!

(Vége köv.)

Egyéb jelentés helyett rokonaink és t. ösmerőseinkkel e helyen tudatjuk folyó évi október hóban történt eljegyzésünket

BLAU REGINA
BRAUN OTTÓ

CSÁKTORNYA

ZÁGRÁB.

ÉRTESEITÉS.

*

Van szerencsém a t. hölgyközönséget értesíteni, hogy lakásomon (Gráktoiyán Neumann Miksa-féle házban)

varröntézetet

nyitottam; amidőn is igen tisztelt hölgyközönség becses pártfogásáért eszedném megjegyzem, hogy ezen tértaszas gyakorlattal és kellő jártassággal bírván, — a legkényesebb igényeknek is képes vagyok megfelelni.

Szabászat és varrásbani oktatást igen solid feltételek mellett elvállalok.

Kovács Gyuláné

607

Csáktornyán

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedése.

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime **Margitta Josefa urednika** u Čakovec.

Izdateljstvo:
Kajšara Finchel Filipova kam se prodajata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broj koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, i t. d.

Gáspáricseve relikvije.

Da je Gáspárica, medjimurski veliki domorođec i mučenik za istinu vrđen redovnik, pošten clovek i dišen domorođec bil, posvedoči nam i to, da je vnogo i vnogo letah na prsih svojih jednu, iz magjarskih farbah (érlen, bël i zelen) napravljenu malu svilnatu mošnjju nosil, u kojoj je bila zemlja od grobje svojih roditeljah i majkin prsten. Zemlja u mošnjju zamotana je u modri papir i zapečaćena. Na papiru stoji napisano s Gáspáricsevimi ruki: „Sveti prahi mojega oca i moje majke.“

Takova lépa misel samo velikimi i dišnjmi ljudmi dojde na pamet! Vrđen je on, da su mo domorođci spomenik podigli!

Relikviju s jednom lépom molitvom, koju je Gáspárica u onoj minuti, kada su ga neprijatelji u Gyöngyösu 1852. leta, 9-ga februara vlovili, jednoj vrđnoj domorodkinji predal. Ona ista gospaja te relikvije prilockoj komišija poslala. Ta domorodkinja neće svoje ime u novine postaviti.

Relikvije je u svojem listu s ovimi reci poslala k komišiji: Idite na put vi svete relikvije, koje sam verno čuvala! Od koje mi se teže rezatati? od na tvojih roditeljih praha se spomenućag svetog pepela, ali od tebe u zadnoj stiski pisana molitva? — to neznam, ali si mi 42 letah moje ufanje bila . . . Ti pak iz visine dičena

duša! letaj doli u mojem snu na krilah spomena.

Kada su Gasparicsa u Gyöngyöšu njegovi neprijatelji vlovili, je takaj predal onoj domorodkinji jednu molitvu, koju je sam Gasparics napravil i pisal. Ta lépa molitva ovak glasi:

Zara ljubavi božanske nek vužge u tvojem sercu gospodin Bog, nek te posluhne u tvojoj sili, nek te obrani u svakoj pogibelji i njegovu svetu pomoć nigdar naj ti ne prekрати. — Nek te blagoslovi gospodin Bog, nek ti da izpuniti svaku dobru želju tvojega srca, nek ti prikaže dugi život i na vskradnoj vuri naj ne odvrne od tebe njegovu svetu milošću. Svim nebeskim i zemeljskim blagoslovom nek te podeli Bog Otec, Sin i Duh sveti Amen.

Ove su te relikvije Gáspárica kakti istiniti svedoki, njegovi kak je on svoj dom, svoje rodno mesto, svoje roditelje ljubil, a Bogu se molil. — Mošnja iz magjarskih farbah na prsu kaže, da je magjarsku do movinu verno služil, zemlja od cirkovljanskog groba kaže, da je bil dober Medj murec, prah i pretan svojih roditeljah kaže, da je svoje roditelje jako postuval, a njegva lépa molitva kaže, kak je dober svećenik i kršćenik bil.

Naj nam svim na peldu budu njegovi čini i naj ostane njegov spomenek u srcih naših!

Pušćenik Vid

Na bręgu malo dalje od občine Š., u negdašnjoj gustoj staroj šumi napravil si je pred vnogo ljetni puščenic Vid Kalabic malu, dervenu kolibicu, u kojoj je živel.

Vid je bil kakti dober véd daléko glasovit e nekoji su mu pripisavali i veliku moć. Njegova starost, njegova duga bëla brada, a osobito njegove tihe i mudre reči davale su mu pobožen izgled, pak stoga ga vnogi i nazvali su: „sveti Vid.“

Pobožno ljudstvo mrvelo je k njemu, da mu se pokloni, da im kakti vëdovica kaj povéc, toluća da i pomore. Vid je znal vsakomu nekaž reči, kaj bi ga ublažilo, vmirilo, obodrililo i uvjerilo u Boga. Nije bilo ni jednoga rómara, koji ga nebi bil nadaril za znamenje svoje zahvalnosti, za znamenje svojega zadovoljstva i povjerenja. Za stradanje nije Vid znal, ar je živeža dobival od svih stran, ali pri vsem tom živel je jako priprsto i odčeval se samo platnenom rub-ninom.

Svoju hiziću nije nigdar ostavilj, neg samo onda, kad bi pošel sa svojim oslekom u šumu, da nabere suhalje za gorivo ili kamenja, iz kojeg je izklesal vsake fele kipe, koje je okolo svoje kolibe postavilj.

Vu K., dvë vure od Š udaljenom selu živila je jedna mužačka familija u najvekšem nemiru i svadjil.

Muž je bil pijanec i lenjak, zlostaviljal je ženu i decu. On se je zval „David.“

Z A B A V A.

Prosim kredit.

Pokojni magjarski kultus-minister i izvstan spisatelj Baron Eötvös zapove jednoč svojemu dvorjaniku, da jednu flašu šampanjca iz podruma gore donese. Dvorjanik medjutim očituje, da neima niti jedne flaše toga finoga vina u podrumu, jer da je ves šampanjac već potrošeni, pošto gusto krat gosti u kuću dohadjaju a svakom prilikom se šampanjac na stol nosi.

Minister je svoga šampanjca jednako iz Francezke dobival, a ov je naravski bil najbolji te mu u naših fabrikah delani, nisu bili niti zbliza par.

Jerbo pak je već gustoš na šampanjac imal, zapove dvorjaniku, da ga iz jedne domaće trgovine donese. Dvorjanik počme malo mucati, a ministar ga zapite, kaj mrlma i zakaj neotide po šampanjac. Dvorjanik odgovori, da u trgovini bez novac nikaj nebi dobil. Sad minister zvadi iz šepa petaču te ju preda dvorjaniku, a ov na to otide.

Za kratko vrieme donese flašu šampanjca te ju metne skup za časom pred ministra na

stol. Ov si ga odmah natoči i pije. Ali kad času sprazni, pozna na jeziku, da to nije šampanjac domaćeg proizvoda, nego da je tojen pravi francezki šampanjac, kakovoga on iz Francezke dobiva i zato mu se odmah u moždjanih razsvietil, da dvorjanikov pošel u toj stvari nije čiat.

Pozove ga anda pred se te ga na red pobere, a on izbilja prizna, da je vlastitoga ministrovoga šampanjca, od kojega je još jedna flaša u podrumu bila, mu za pet forinti prodal, a novce u šep spravil.

Odmah je vkanjeni ministar hotel vkanjilica iz službe protierati, ali se u hipu prodomisi te mu reče: „Čuj me ti lopov! Em ja znam, da nas gospodu vi dvorjaniki svakom prilikom vkanjijete, gde samo morete, pak niti ti zmenom nikakvu iznimku neđeš, ali za buduće prosim, da mi barem u takovom slućaju moje vino na kredit daš.“

Fürst Bismark.

Knez Bismark je vrlo nagle naravi, a takov je bil i za svoje mladosti. Dok je još bil perovodja pri gradskom sudu, dogodilo se je jednoč, da je jednoga pravoga Berlinca pri sudu preslušoval. Kak svi varaščani, tak

je i naš Berlinec bil pri sudu, nikaj se tobož nebojeći, ozoran te je onak u nečednom tonušu na pitanja mladoga perovodje Bismarka odgovoral. Orakova bezobraznost je Birmarska na toliko iz traščinah dopeljala, da je iz svog stolca gore skočil i Berlinca dovikaual: „Gospone, ako se nebudu pristojnije orđe ponašali, tak njih van hitim!“

Po sudnici se setajući veliki sudac potrepće razrajenoga Bismarka po pleći te mu prijateljskimi reči veli: „Nek se tak nesrde gospodin auskultant, a od ovud nekoga van hitati, to je moja stvar!“

Preslušavanje se sad nastavlja, ali za kratko vrieme već se Berlinac opet nedostojno ponaša, i na pitanja onak odgovara, kak da bi na boti hital.

Bismark to već nemre podneati, njegova nagla narav ga natiera i on opet ves zaka-reni skoči iz svog stolca te od srditosti zaruči na Berlinca: „Gospone, ako se nebudu čed-neše ponašali, tak njih dam po gospodinu velikem sudcu van hititi!“

Napoleon.

Za vrieme francuzkoga rata sa Mex kum, kad je najmre naš vrli princ Mex kakti mexikanski cesar onak nesretno dokončal, za-

Kada je ženu domaj vu hiži tukel, a žena bi mu vu javkanju i plaču rekla: „Joj, Da . . . vide,“ rekel je on taki: „Dobro kad hočeš da vide, a ti hajd na put, na vulicu.“ Onda ju je potegnul na vulicu i tam tukel. — A kad bi žena opet javkajuč rekla: „Ne moj Davide,“ rekel bi: „Kad nečeš, da vide, a ti hajd vu hižu,“ i onda ju je odvlekel v hižu i opet tukel, Tak je ženu mercvaril na vse načine.

Kada si je žena ni mogla drugač po moći, odlučila je na tolnac suseda iti svetom Vidu i pri njem pomoć zamoliti.

Jednoga dneva vmeknula se ona već pred zorzom i preduzela svoj put. Kad je došla blizu kolibe, zagledala je starca sedeti na pragu. Srce je njoj od straha i žalosti zadržalo, ona se hitila na kolena, sklopila je moleče ruke i zaviknula je vu ves glas:

— O sveti Vid, pomoz mi, pomoz! Starac je došel bliže k ženi i rekel je njoj:

— Stani se sirota jedna, ja znam, da te tvoj pijani muž tuče i razbija, pak si došla, da ga ja kaštigujem!

— Začudjena žena podigla se i rekla:

— Istina je, istina sveti otec: Kaštiguj ga, kaštigaj, i podaj mi jakost i moć, da ga bum mogla preobladati i pokoriti, dok k sebi nedođe i nepoboljša se.

— Tvoja pravična želja nek se izpuní. Vezda je pozval starca ženu vu svoju kolibu i rekel je, da si sedne, a on izvadi iz grebala jedne sa vsake fele znamenji popisanu tablu, ter je rekel:

— Eto vidiš! Ja morem Tvojega muža na tri načine kaštigovati. Da vmerje pod tež kimi mukami, i da ga najdeš već mrtvoga, gda dimo dojdeš, — ili da huđe dok je živ, šepav i nemočen, da nebuđe nigdar mogel ruku na Tebe podiči, — ili ako želiš, da ga pretvorim na kratko vrme vu osla, kojega buš povolji mogla tuči, zlostavljati i na njem terhe nositi, dok ti se god srce tvoje na njem nezkalí. Zeberi si ve kaj hočeš!

— O sveti otec, rekla je žena, onda te prosim, preobri ga vu osla, da ga se morem

nalemati; (nabubati) i na njem vse terhene posle otavljati, koji su do ve zanemarjeni.

— Dobro, rekel je Vid, onda mi pošlji Tvoja muža, koji se buđe k tebi kakti osel povrnu. Pune četiri tjedne moreš žujim baratiti kak hočeš. Za tim vremenom moraš ga opet sim doppeljati.

* *

Dojdući žena dimo, povédala je svojemu mužu, da ga je pozval sveti Vid, da odmah k njemu dojde.

Ta vést raztréznula je muža, nu ipak se je branil i klel, da se Vidu pojti neće, ali strah, koji ga je od dana do dana trl, i boječ se, da ga nebi Vid svojom moćom zdrobil, odlučil se ipak vu Š. iti. Nekoliko dnevoj keške stal je David već pred stariim Vidom.

Pogledéč ga ov rekel je taki:

— Anda Ti si onaj, koji svoju ženu zlostavljaš i koji si rekel, da sim nebuš išel. Zvradi tvoga krutoga nedela i neposlušnosti, ja bi te mogel skončati, da nebi više nigdar ni sunca ni videl, ili te včiniti bogcem i izvrci milosti i nemilosti Tvoje žene. A mogel bi te pretvoriti i vu živinče, te onak kaktigam, kak si zaslužil.

— Oprosti mi sveti otec Vid!

— Ja vidim i znam, žaluješ, stoga badem milostiven proti Tebi. Nu dobil budeš jednu zadržu. Evo vzemi ovo vreče, i idi žujom prek Nedelišča i Čukovca vu Mursko-Središće, ter prosí povsud almuštvo za mene. Ali jaj Tebi, ako samo jednu vuru gde lenjaril budeš, ili ako se podušaš od izpro-enoga almuštva makar jednu drobtinicu kruha ili melje, ili jednu kaplju vina potrošiti, ili prodati. Pred mesec dni nesmeš se sim a niti čimo povrnuti, ali vreča mora biti puna. Vezda odhajaj!

Drhtavim korakom išel je David, a stari Vid pošel je vu štalu k svojemu staromu već oslabljenomu oslu, ter mu je govoril: „E moj stari čači prijatelj, ve se moramo na mesec dni reziti. Ti buš išel k onoj ženi, pri kojoj nebuš imel dobre dneve, ar te de-

kaju trde i silne batine, ali moje ti suza nebudu pomogle. Navčen si na batine, ter ih sterpljivo podnašaj, dok se k meni povrneš.“

Vezda je odvezal osla, i išel je po noći vu K. i privezal ga pred zorzom pred hižu one žene.

* *

Kak je zorja se začerlenila, bila je žena već na nogaj, a gda je zšla iz hiže, van i zgladala osla privezanoga pred vrati, viknula je radostno: — Ha, lopov, lenjak kaj si došel! Čekaj, vezda te navčim pameti, ja ti bum stovrstno povrnuła batine, koje sam ja od tebe dobila! Na to je zgrabila debelu batinu; ter je vudirala po oslu, da se previjal. Pri vsakoj batini poviknula je: „Tolvaj, pijanec, dajdar ve kuni i larmaj.“ Kad se je osla sita natukla, natovarila je na njega četiri vreče kuruze i išla je na senjem. Drugi dan natovarila je opet toliko žita i pošla opet na tržištu. Vsaki dan našla je kakvoga posla, kaj je osla tersila i poleg toga još nabuhala. Kad se je navršilo mesec dni, povrnuł se je David, na kladjen spunim vrečom, više torbah, barilah i paklecov. Terh je bil tak ogromen, da je slivak pod njim i bil je ves od znoja moker. Kad je zagledal stari Vid Davida izišel je pred njega i rekel mu je:

— Ti si svoju lekciju dobro zvršil, naj ti bu pošteno. Idi vezda vu štalu, i počivaj si tam, dok te pozovem.

Komaj kaj je David tvrdo zaspal, došla je i žena dopelala osla. Siromski osel bil, je jako mršavi i slab, da se komaj na nogaj zderžati mogel.

Stari Vid izasel je iz kolibice pred ženu; i rekel je njoj.

— Kak vidim, Ti si dobro izklala svoje srce, fantila se svomu mužu sa vse batine, kaj si od njega dobila.

— Samo onak, kak je zaslužil, rekla je žena, pak pokedob mislim, da sam ga pameti navčila, prosim te sveti otec, daj ga opet pretvori vu čoveka! Vu tom toga vzela je iz osla punu vreče, natrpano sa vsakoječkimi dari.

— Nu dobro, nek ti bude, kad prosiš za njega, rekel je Vid smejuč, — dosta se

državal se je jednoč francuzki cesar Napoleon III. sa cesaricom Eugenium u varošu Biarritz-u. Pučanstvo ga je svečano dočekalo te je u slavo priredilo pučku svečanost vani pod vedrim nebom. Tu su se janci na računju pekli, razne pučke igre izvajdaje, a da bez plesa nije bilo, razmeva se samo po sebi. Cesarški par je toj svečanosti prisustvoval i s-pukom se zajedno veselil.

Dok se je anda stanoviti pučki ples izvajdal gledala je cesarica istoga vidljivim zadovoljstvom, kad najedan krat opazi jednu selsku dievojku; na strani žalostno samu stati, dođim su ostale dievojke kakti za vadlingu u kolu plesale. Ide anda k-njoj te ju zapita: „Zakaj Ti neplešeš, dočim se Tvoje pajdašice evo veselo u kolu obračaju?“

„Ah s kim bi plesala“ — odgovori dievojka — „On, kojega ljubim je u Mexiki; zar mu neka nevierna postanem te ovde s jednim drugem plešem, dok on mozbit onde u kojem špitalu ranjeni leži?“

Ove odprte rieči su se cesarici dopale te su ju duboko dirnule. Ona odmah otide na drugu stran, gde je cesar stal te mu svoj spomenek sa dievojkom pripovieda.

Cesar se na to odmah odpusti k-dievojki, koja je još uvijek na strani stala te žalostno ples gledala, te joj reče: „Moje diete, ti ipak

moreš plesati i veseliti se, pak jer je Tvoj dragi u Mexiki, gde se za me bori, tak hoću ja s Tobom plesati, jedna služba zahtieva drugu!“

Stini riečimi prime liepu i čednu dievojku za ruku te se na začudjenje svih spusti s-njom u kolo, gde je šnjom plesal, dok je ples u obče trajal.

Cesar Vilhelm.

Jednoč se je pruski kralj, potlašnji nemski cesar Vilhelm vozil u Victoria theater, u Be linu, te nije sobom vzel svojega adjutanta, nego se je sam vozil. Na boka je sedel kučič i tielesni jagar. Kad je cesar iz kočije otišel i u theatru zniknul, odputi se jagar u bližnju pivaru, jer je znal, da prestava u theatru najmanje jednu i pol ure trajaa, a do toga vrienena more koju čušu pive uništiti.

Medjutim, jeli se cesaru nije komad dopal, kojega su on dan predstavljali, ili je bil koji drugi razlog, dosta tomu, on je već za fertal ure ostavil predstavu te iz teatra izišel.

Kočija donuši pred vrata, ali jagar na boku fali, a samo je kučič tu. Jedan službenik od teatra ide odmah jagara iskat, a cesar za toga pri kočiji stoji i čeka. Dugo vrieme

je prošlo, kad teda negda dojde jagar ves zasopljen.

Videći čekajučega cesara pred kočijom stati, do omiljavice prestrašeni jagar prišme mucajući se spricavati, ali mu cesar niti neda govoriti, nego čisto u mirnem tonu mu veli: „A kaj se toliko za tu malu stvar izpričavaš? Ti si na me punokrat i dugo moral čekati, sad sem opet ja jedan krat na Te čekal. Sad smo quitt! Odpri mi vrata od kočiju!“

Rheumatismus i podagra.

Jednoč je jedan gospon stanovitoga doktora zapital, kakova je razlika med rheumatismusom i podagrom. Doktor mu posve jasno razložil jedno i drugo sledešim odgovorom: „Ako se vzeme jedna prešica na šaraf, te se u nju prsti metnu, a zatim se šrafom obrača, dok se bol, samo more zdržati, to je onda rheumatismus. Ako se pak na to šaraf još jedan krat okolo obrne, to je onda podagra.“

Em. Kellay

je namučil, a zato nek bude od vezda Božji mir med Vami. drugač budem i Tebe kaštingual! Osobito drži jezik za zubmi.

Vezda je odpelal stari Vid oala vu stalu, privezal ga za jasje i prebudil je Davida, ter ga dopeljal pred šenu.

Obedva morali su se zakleti i zagovoriti, da budu vu dojučde vu ljubavi i delu sprevađjaji svoj život, ter zahvalujuć se starcu, išli su srećni i veseli dimo.

Prefrigani starec gledal je za njimi, kimal je s glavom i smehom tiho rekel;

— O vi šlepi bedaki.

Priredil:

Glád Ferencz

KAJ JE NOVOGA ?

Kraljica i Jókai.

„Pesti Hirlapu“ priobćuje M. Jókai dosvolno svoj razgovor s caricom i kraljicom. Elisabethom pri nedeljnom primaju vu budimskom dvoru. „Vi ste doživeli ljepu slavu na početku ovoga ljeta povodom Vašega jubileja“, tak je započela kraljica razgovor s Jókajem, koga je pozvala k sebi vu bēlu dvoranu.

— Jókai: Nek mi dozvoli Vaše Veličanstvo; da se najsmjernije zahvalim, kaj se je Vaše Veličanstvo i na daleku putovanju sjetilo mene. — Kraljica: Tak sjajno po astiti književnika, razme samo Magjarska. Vnogi gradovi i mesta imenovala su Vas počastivim gradjanom? Jeli delate vezda kaj vek ega?

— Jókai: Vu mojot je dobi delo jedina slast. — Kraljica: Ali već dugo nije nikaj Vašega ugledalo svēta. Kaj pišete vezda? — Jókai: Roman, koji se događja vu Beču.

— Kraljica: A tam poznaju vaše romane vrlo dobro, pak ih već i vu originalu čitaju. I poznavanje magjarskog jezika širi se vu Beču.

— Kak se zove Vaš roman? — Jókai: „Magneta.“ To je historija jedne carice, koja se je vu najnovēše doba proslavila.

— Kraljica: A gde se more roman dobiti? — Jókai: Najprije bu izišel vu novinah. Ja se budem brinul, da se bude prvi eksemplar još prvije, nego li knjiga izadje, dostaviti Vašemu Veličanstvu.

— Kraljica: Rada bum prijela Vašu knjigu. Moja duga putovanja običajem ja prikratiji čitanjem. Kaj delate vu ljetu? Sprevađjate li vreme vu zelenilo? — Jókai: Ponajviše na Švabenbergu. — Kraljica: I mene oživlje samo priroda. Od ljeta do ljeta ljubim ju vse više.

Za tim je kraljica obrnula govor na Tátra-Füred, na Erdely i na Carmen Sylovu — i pitala Jókaja, kaj sudi o njoj? — Jókai: Ja ju visoko cēnim, naročito zato, ar ljubi narod, komu je kraljicom i jer vu svih svojih pjesmotvorih dokazuje, da taj narod ljubi.

— Kraljica: A pri tom je toli jednostavna i tak dobra I ona je vnoo terpela i vse preterpela, kaj ju je snašlo. — Jókai: Bog čuva vladarice, za koje njihove narodi mole.

Kad je kraljica poslje po svom nadvorniku, barunu Nopcsi poručila neka sjedne, odgovoril je Jókai: „Ja sem se denes za 10 ljet pomladil.“

Primanje na dvoru.

21 oktobra o poldan stigla su Veličanstva iz Gödöllőa vu Budimpeštu Vnogobrojno ljudstvo dočekalo je kralja i kraljicu na vucih ter ih srdačno pozdravljalo. Kraljica je odredila, da se vozi vu odprtih kočijah vu kraljevski dvor. Kraljica je bila vu črnini.

Primanje na dvoru bilo je tak sjajno, ak se budimskom dvoru već više ljet nije

videlo. Bila je nazočna vnogobrojna aristokracija, ministri, generali, zastupniki, kler i diplomatski sbor.

Njegovo Veličanstvo car i kralj došel je caricom i kraljicom o ruki. Kraljica je bila vu črnini. Od dvora bili su nazočni nadvojvode Jožef i August, Nadvo vodkinja Klotilda i vojvoda Filip Sachsen-Koburžki sa tovarušicom.

Kralj je napravlje razgovarjal s ministrom predajednikom, zatim s Kamanom Tiszom, s grofom Albertom Apponyiem, ruskim konzulom Vasilijem i njemačkim konzulom grofom Henkel-Donesmarkom. Kraljica je razgovarala sa vsemi ministri i više gospodjah. Vu pokrajnom salonu predstavila joj je grofica Andrassy više miadih aristokratkinjah.

Kaj je kōstalo odkriće Amerike!

Jedne genovneške novine daju na znaenje na temelju arkivalniki iztraživanjah popis strokov za odkriće Amerike, pak ih pripodablja s troškom modernih ekspedicijah. Kolumbo je imel godišnju plaću od 1600 lirah, obedva kapitani njegovih ladjah dobivali su po 900 lirah. Mornari su imali na mesec po 12 lirah i 95 centesimah. Čela oprema ekspedicije vrdila je i košta 14 000 lirah. Vsega skupa stajalo je odkriće Amerike 36.000 lirah, anda recimo toliko. kol. ko n. pr. posebni cug njemačkog cara iz Berlina vu Epatiju i nazad.

Crispi se venčal.

Talijanski minister prezeš Francesco Crispi, koji je već vse od 25 ljetah živel vu civilnoj ženitbi sa svojom tovarušicom Linom, dal se je ovih danah vu Napulu i cirkveno vjenčati (zdavati), a liberalne novine razbijaju si glavu, kaj je moglo slabodoumnika sklonuti na takov korak. No čini se, da im nijeden od razlogah za to vjenčanje n je po volji — ar obedva miriše po „klerikalizmu“. Kakti prvi razlog navady daju, da Crispijeva kći Pepina polazi za strogo katoličkog sicilskog princa pak familija potrebuje ov aldov, — a kakti drugi razlog spominje se, da je sam Crispi hotel svetoj stolici dokazati, koliko je sklon cirkvi.

Profesor dr. Behring i njegov serum.

Odkrićem krvnoga seruma kakti vračtvo proti difteriji: na glas izašli dr. Emil Behring još je mlad čovek. Rodil se je ljeta 1854 star je anda 40 ljet. Ljeta 1887 postal je štokskim doktorom, za tim je delal vu Kochovu laboratoriju vu Berlinu i pošl vu Hallu za sveučilištnog profesora. Osbiljno iztraživanje bacillah dopeljalo ga je odkrića, da krvni sok životinjah, ako mu se oduzmu krvne bobice i ako se razvedu bacilarnima sastojinama i imunizuje i vrači od difterije. Višeljetno izkustvo napokon ga je prinukalo da priobći svoje odriće strukovnjakom, koji su do sad polučili veoma povoljnih rezultatah.

Krvni serum denes se još proizvodi samo pod nadzorom profesorah Behringa i Ehrlicha vu fabrike farbah Meister Lucius i Comp. vu Höchstu na Majni, ali pokehdob je poraba postala tolika, da je nebi mogle ova fabrika ni vu najmenjšoj mēri namiriti, pobrinule su se stranz vlade, da vu svojih državnih zavodih dadu pod strogim nadzorom prirediti krvni serum. Tak se bude i vu Beču i vu Budimpeštu vu veterinarskom zavodu pod kontrolom strukovnjakah za kratko vrēme ovo vračtvo prirediti, pa bude i njegova cēna usled toga postati faleša. Doljno-austrijsko zdravstveno včē bavilo se je ovih danah pita-

njem, nije li taj serum pogibellen, ako se obdukcijom životinjah, od kojih je uzet, nedokaže, da su one zdrave bile. Pokehdob se je točno razpravilo o priredbi, prokušanju i o svih mērah opreznosti kod konzerviranja i uporabe, včē je izjavilo, da vu uporabom toga seruma nenastaje nikakova pogibelj za onoga, koj se njime vrači. No pokehdob postoji garancija za vse to samo onda, ako se serum uz strogo držanje svih propisah sgotavlja, to je včē ostalo kod svoga prvēga predloga, da se proizvodnja i prodaja stavi pod strogi nadzor orsaga (države). Do urednjenja domaće državne proizvodnje neka se dozvoli uvažanje samo iz gorespomenute fabrike, gde vodiju nadzor sami profesori Behring i Ehrlich, glede svih ostalih sredstvah, koja se tržiju vu bečkih apotekah, da se povede oštra iztraga.

Amerikanski milijunari.

Vu sjedinjenih državah vpeljana je nova dohodarina, koja iznosi 2%. Dohodek do 4000 dolarah nije podvrgnut štibri (porezu). Vlada računa, da bude na jedno ljetu novom štibrom dobila 30 milijunah dolarah. Sam varaš Nju-Jork platil bude do 2 milijuna dolarah. Vu Nju-Jorku ima 48 osobah, koje imaju na godinu više od 10 milijuna dolarov dohodka; 9 osobah ima godišnji dohodek od preko 50 milijunah dolarah.

Nju Jorški milijunari redaju se ovak: John Rockefeller 125 milijunov imētko William Astor 120 mil., Jay Gould 100 mil., Russel Saée 90 mil., Kornelij Vanderbilt 80 mil., Vili Vanderbilt 75 mil., Henry Flagler i Willi Rockefeller vsaki sa 60 mil., Joh Astor i Moses Paylor vsaki 50 mil., Fredek Vandebilt 35 mil., Vanderbilt Percy Pyne, Henry Havereyer i M Lingt vsaki sa 30 milijunah itd. Vu vsem ima vu Nju Jorku 73 000 osobah (peršonah), koje imaju na godinu do 10.000 dolarah dohodka.

Konferencija za sjedinjenje cirkvah.

Oktobra 24. je vu Rimu pod predsjedničtvom papinim odprta konferencija, koja se bavi pitanjem sjedinjenja odpalih izhod-cirkvah s rimo-katoličkom. Vu konferenciji nazočni su kardinali: Rampolla, Ledohovski, Langēnieux Vincenzo, Vannuteli i Galimberti ter patriarke kaloličkih Siracah i Maronirah i zastupnik patriarke Melchitah.

Prva sednica bavila se je samo ustanovom programa za dalnje razprave.

Najnovēše.

Aleksander III. ruski car je 1-ga novembra odvečer ob 2 vur i 15 minutah vu Livadiu vumrl. Zmožni car je dugo be teguval i vnoo trpel. Rodil se je 1845-g leta 10-ga marciusa, postal je vladarom 1881-ga 11-ga marciusa. Njegov naslednik je na tronušu sin njegov Mikloš — Alexandrovič, koj je vezda 26 let star.

Dobre žepne i stēne vure za fal cene moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal cēnu.

Gabona árak. — Cena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	5.70	—
Zab	Zob	5.50	—
Rozs	Hrż	4.40	4.75
Kukoricza ó	Kuruza stari	6.20	—
" uj	" novi	5.25	6.25
Árpa	Ječmen	5.30	5.50
Fehér bab uj	Grah beli	8.	—
Sárga " "	" zuti	6.75	—
Vegyes " "	" zmėsan	5.75	—
Lenmag	Len	10.	—
Bükköny	Grahorka	6	—

VASUTI MENETREND

CSÁKTORNYÁN.

Indul	Napszaka	óra	Perce	Gyors- pósta- és vegye- vonat
Kanizsa felé	Reggel	4	39	gyorsv
	Délben	11	39	"
	Ejjel	10	07	postav.
Pragerhof felé	Reggel	5	52	vegyeav.
	Reggel	6	06	postav.
	Délután	4	15	"
Zágráb felé	Ejjel	1	17	gyorsv.
	Reggel	6	50	vegyeav.
	Délután	4	20	"
Varaszdig	Este	10	17	"
	Délben	11	44	"
	Reggel	6	05	"
Egerszegre	Délután	4	28	"
	Reggel	5	51	postav.
	Délután	4	01	"
Pragerhof felől	Ejjel	1	14	gyorsv.
	Este	9	32	vegyeav.
	Reggel	4	36	gyorsv.
Varaszdíró	Délben	11	29	postav.
	Ejjel	9	55	"
	Reggel	4	22	vegyeav.
Zágrábból	Délután	3	50	"
	Délelőtt	11	17	"
	Este	9	30	"
Egerszegről	Délelőtt	8	52	"
	Este	9	42	"
	Bobáról	Este	9	42

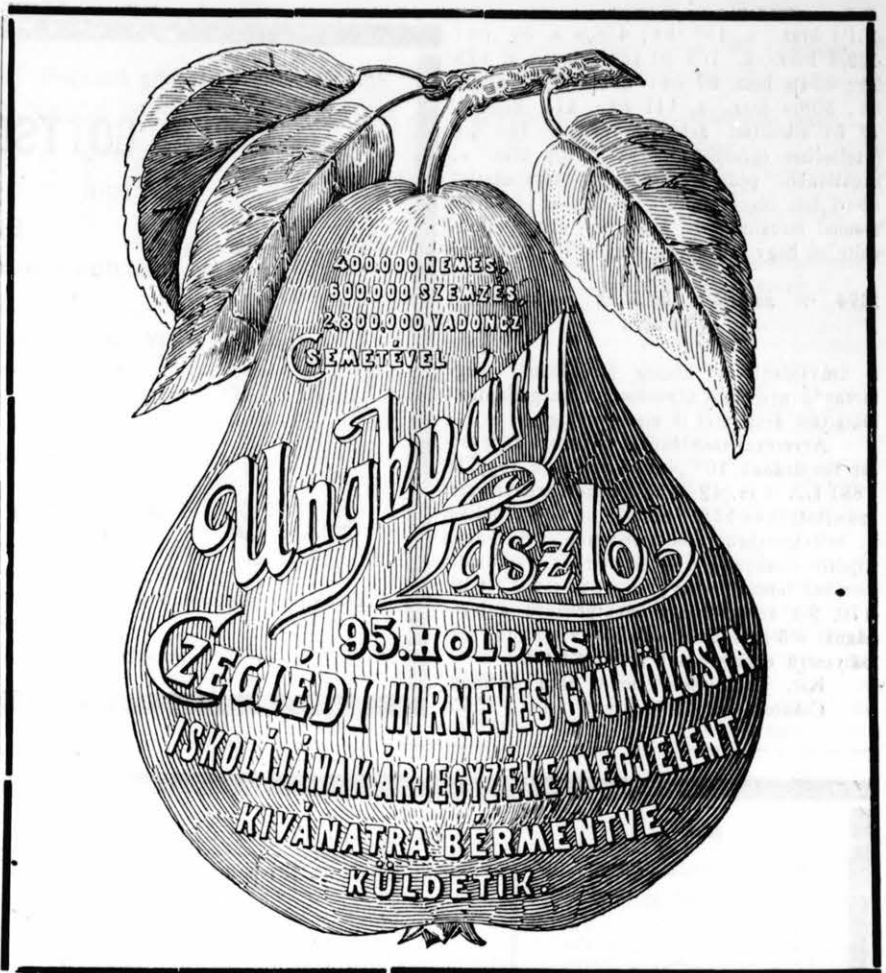
Nyilttér.

Báli selyemszöveteket méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig. valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, csikozott koczázott mintázott, damaszott stb. minőségben (minegy 200 különböző fajta és, 2000 különböző szín s árnyalatban) pósta-bér és vámmentesen a privát megrendelők iakására szállít: **Hennenberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Ezen rovat alatti közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

ODGOVORNÍ UREDNÍK
MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik
GLÁD FERENCZ

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT

órák és ékszerész Csáktornyán,

Főter, az új lakareképzéskert épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

SVÁJCZI ZSEBÓRA,
arany, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Legjobb szerkezetű svájci zseborák.

Fali ingaórák.

Olcso árak mellett

4986 tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szklepits Antal és neje Bujanits Magdolna drávaszentiváni lakosok végrehajthatoknak,

Bojanits Simon végrehajtást szenvedő elleni 41 frt 10 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék — a csáktornyai kir. járásbíróság területén lévő drávaszentiváni 251 tk. 110/a. hrsz. sz. a. ingatlan 55 frt; 153/d hrsz. a. ingatlan 216 frt; 280/a hrsz. a. 128 frt,

404/d hrsz. a. 190 frt; 496/a a. 59 frt;
432/d hrsz. a. 108 frt 424/a hrsz. a. 125
frt; 494/a hrsz. 97 frt; 589/a hrsz. a. 54
frt; 598/a hrsz. a. 141 frt; 413 hrsz. a.
72 frt kikiáltási árban a végr. t. 156 §-a
értelmében egészben — az 560/a hrsz. a.
ingatlanból pedig végrehajtást szenvedett
illető fele része 158 frt 50 kr. az árverést
ezennel megállapított kikiáltási árban elren-
delte es hogy a fennebb megjelelt ingatlan sz

1894 évi november hó 30 ik napján délelőlt
10 órákor.

a drávaszentiváni közseg bíróságánál meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingat-
lan becsárának 10% -át készpénzben vagy az
1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal
számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333 sz.
a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezelés letenni, avagy az 1881: LX. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírótság, mint tkvi hatóság,
Csáktornyan, 1894. szept. 18. 565.

Sürgőnyezim: Gottschlig Budapest.

Telefon 57-86

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, rum- és cognac-nagykereskedő
BUDAPEST.

Központi iroda: IV. Váci-utca 4. sz

RAKTÁRAK:

IV. Váci-utca 6. sz.

VI. Andrászi ut 23.

A „Mandarinhoz“

„Hong-Cong városához“

a városház-tér mellett.

a kir. opera átellenében.

Kiviteli pincézék: X. Kőbánya, fűzér utca 9. sz.

Kizárólagos bizományi-raktár Csáktornya és vidéke
részére

Strahia testvér uraknál.

Közvetlen behozatalu valódi chinai és orosz karaván
teák, Jamaica-, Brazíliai- és Cuba-rumok, francia cognacok,
likőrök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, ere-
deti árak mellett.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, acél s réznyomatu
dizsművek.

Magyar, német, francia
és angol
REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
költött és kötetlen könyveknek legdúsabban fölszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdett
könyveknek leggyorsabb és árfőlemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszívesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és éggömbök.

Ima- és ájtatossági
könyvek
egyszerűen és legékesebben
köve a leggazdagabb válasz-
tékban.

Mintakönyvek s rajzok
NŐIMUNKÁKHOZ.

*

A „MURAKÖZ“ társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESZKÖZŐK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZETE
Csáktornyan.

Alapított 1850. évben.

Szótárak.
IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztékban.

ISKOLAI ÉS OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK.

zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁCSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik:
minden bel- és külföldi
folyóiratok, napi
és

DIVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Megyénk tanintézetiben használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.